

Universitätsbibliothek Wuppertal

Aristophanis Comoediae Undecim

Graece Et Latine, Ad fidem optimorum Codicum MSS. emendatae cum nova octo Comoediarum interpretatione Latina, & notis ad singulas ineditis Stephani Bergleri nec non Caroli Andreae Dukeri ad quatuor priores. Accedunt Deperditarum Comoediarum Fragmenta, A Theod. Cantero Et Gul. Coddæo Collecta, ...

Aristophanes

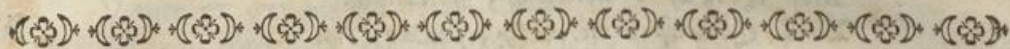
Lugduni Batavorum, MDCCLX

Actus secundi scena quinta

Nutzungsrichtlinien Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechtehinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechtehinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.

Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

[urn:nbn:de:hbz:468-1-1115](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:468-1-1115)

SCENA QUINTA.

LAMACHUS, DICAEOPOLIS, CHORUS.

- LAM. Unde clamorem audiui bellicum?
 Ubi auxilio? ubi tumultu facto est opus?
 Quis Gorgonem meam e theca excitavit?
 DIC. ô Lamache heros, ô cristae, ô cohortes!
- 575 CHOR. ô Lamache, iste homo dudum
 Universae urbi nostrae maledicit.
 LAM. Heus, tune audes, mendice, talia dicere?
 DIC. Sed ô Lamache heros, ignosce,
 Si ego mendicus aliquid dixi & garrivi.
- 580 LAM. Quid ergo in nos dixisti? nonne dices? DIC. Non amplius id scio,
 Nam prae metu armorum vertigine laboro.
 Sed obsecro aufer a me clypei tui Gorgoneam faciem.
 LAM. En. DIC. Nunc eum huc colloca supinum.
 LAM. Jacet. DIC. Da mihi nunc pennam illam de galea.
- 585 LAM. Eccam tibi pennam. DIC. Tene nunc meum caput,
 Ut vomam: nam valde abhorreo a cristis.
 LAM. Heus tu quid facis? visne vomere illa penna?
 DIC. Dic mihi cujusnam sit haec penna?
 LAM. Avis cujusdam. DIC. Numquid gloriosae cujusdam?
- 590 LAM. Heu quam mox peribis. DIC. Nequaquam, ô Lamache:
 Non enim vi utendum est: si autem fortis es,
 Cur me non recutitum fecisti? es enim bene armatus.
 LAM. Haecine tu, mendice, in Ducem exercitus dicis?
 DIC. Egone mendicus? LAM. Quis ergo es?
- 595 DIC. Quisnam? civis bonus, non ambitiosus.

Verum

κας, ὡς Γερζόν ἰσοιδόν; *Amove enses; nam cum prope est, ostendit caedem. An molis ne lapis fias, tanquam Gorgonem intuens?*

vf. 583. Παράδες τῶν ὑπῆλκων αὐτῶν] In Lystrata vf. 185. Δις ἐστὶ τὸ πρόσθεν ὑπῆλκων τῆν ἀσπίδα.

vf. 589. Κομτολακίδα] Infra, vf. 1181. πῆλον δὲ τὸ μίγα κομτολακίδα. Est nomen avis fictitium, ex κόμπος, strepitus, fustus, & λακίη crepare, unde λακιδῶς & λακιδῶς. Ejusmodi alitis plumas dicit habere in galea Militum Gloriosam, & fortia facta crepantem; revera autem

habebat, ut alii, Struthionis plumas. Vide infra, vf. 1104.

vf. 591. Οὐ κατ' ἰσχύον] Aeschylus in Prometheus vf. 212. ὡς ἔκατ' ἰσχύον, εὐδὲ πρὸς τὸ καρτερὸν χρεῖ' ἢ, δόλη δὲ τὸς ὑπερβύνας κρατῶν.

vf. 595. & seq. Σαυδαρχίδος - στρατωνίδος - μισθαρχίδος] Epitheta habentia formam patronymicorum. Scholiastes: Ἀπολίαν δὲ ἴδιον, τὰ ἐπιθετὰ πατρωνυμικὰ τῶν προέξων. Acolensium proprium est adjectiva enunciare in forma Patronymicorum.

Verum ex quo bellum durat, miles;
Tu vero toto belli tempore mercenarius dux es.

LAM. Nam me suffragiis crearunt. DIC. Nempe cuculi tres.
Ab his ego abhorrens pacem feci,

600 Quod viderem canos quidem viros in acie:
Adolescentes autem, tui similes, fugitantes laborem,
Quosdam in Thracia, qui tres drachmas merebant,
Tisamenos, Phaenippos, & Hipparchidas nequissimos:
Alios apud Charetem: alios in Chaonia,

605 Geretes & Theodoros Diomienses jactatores:
Alios in Camarina, & in Gela, gelidos viros.

LAM. Nam suffragiis eramus creati duces. DIC. Causa autem quae est,
Ut vos quidem mercedem accipiatis undique,
Istorum autem nemo? dic verum, num tu, Marilades,

610 Qui jam canus, unquam obiisti legationem aliquam tam longo tempore?
Negat. Et tamen iste modestus est & laboris amans.

Quid Dracyllus & Euphorides, aut Prinides?

Novitne aliquis vestrum Ecbatana aut Chaonas?

Negant; sed novit ille qui a Coesyra genus ducit, & Lamachus.

615 Quibus propter stipem non collatam, & aes alienum,
Quasi aquam (per fenestras) effunderent vesperi, qua sordes abluerant;
Omnes amici dicebant: absiste, cede foro.

LAM. ô Licentia plebis! haecine ergo sunt toleranda?

DIC. Non fane, si Lamachus mercenarium ducem non agat.

620 LAM. At ego Peloponnesiis omnibus

Bellum semper faciam, & dux ero ubique

Mari & terra, omni vi.

DIC. Ego vero praedico & Peloponnesiis

Omnibus, & Megarensibus, & Boeotiis,

625 Ut mercaturam exerceant in foro meo; sed Lamacho non.

COM-

in Eunucho Act. I. Sc. II. *Profedo non plus biduum, aut. Illud autem in exponit: in πολλά i. e. pridem, a longo tempore.* Apud Atticos etiam per pleonasmum id poni dicit. Edd. pristinae in h.

vl. 612. *Παρίδης*] Hoc etiam nomen convenit carbonario; infra, vl. 607. *ἀνδράκων παρίδης.*

vl. 613. *τ' Ἀνδάτῳ*] Sub initium dramatis introducebantur Legati ex Ecbatana.

Ibid. *Τὸς Χαίτας*] Supra, vl. 604.

vl. 614. *Ὁ Κοισίτας*] Scholiastes ait Megaclem intel-

ligi. vl. 617. *Ἐξίτω*] Pro *ἔξιστο*. *ἔξιστω* habent Edd. pristinae, pro quo scribendum esset *ἔξιστων*. quae est s. pl. Imperativi, ut *ἔξιστων* in Nubibus vl. 433. Sensus au-

tem loci est, exponente Scholiaste: Ita erant obaerati, ut dicerent eorum amici: *ἔξιστω cede*; sive *ἔξιστων τὰς αἰτίας, cedant bonis*, sive *possessione*; ut illi solent clamare, qui noctu sordes pedum ablatorum per fenestram effundunt, *ἔξιστω* dicentes, *cede*, sive *ἔξιστων decedant* praetereuntes; ne perfundantur.

vl. 618. *Ἡ Δημοκρατία*] In Avibus vl. 1569. *ἡ Δημοκρατία, πῶς προήκει ἡμᾶς ποτε*; Lucianus in Timone: *Ἡ Δημοκρατία, καὶ νόμοι, καὶ νόμοι ἀπὸ τῆς καταστάσεως ἢ ἐκείνη τῆς πόλεως. Ὁ πόσις ἰμπερίον, ἔλεγε! ἀ νερῆσι ἡμῶν ἐν ἑλευθερίᾳ πόλιν ἔστησαν.*

Ibid. *Τὰ τὰ δὲ ἀναρχία*] Sophocles in Philoctete

vl. 983. *ἡ ἀναρχία ἔστω — τὰ τὰ δὲ ἀναρχία*;

vl. 623. *Ἐξίτω δὲ καὶ τὸν*] Infra, vl. 720.

ΚΟΜΜΑΤΙΟΝ ΧΟΡΟΥ.

ΧΟΡ. **Α**νὴς νικᾷ τοῖσι λόγοισιν ἢ τὸ δῆμον μεταπέιθῃ
 Περὶ τῶ σπονδῶν ἄλλ' ἄποδυύτες τὴς ἀναπαύσεως ἐπίωμεν.

ΠΑΡΑΒΑΣΙΣ ΧΟΡΟΥ, ΣΤΙΧΩΝ λα'.

- Ε**ξ ἔγχε χοροῖσιν ἐφέστηκε τευγχοῖς ὁ διδάσκαλος ἡμῶν,
 Οὐπὼ παρέδωκε πρὸς τὸ θέατρον λέξων, ὡς δεξιός ἔστιν.
- 630 Διαβαλλόμενος δ' ὑπὸ τῶ ἐχθρῶν ἐν Ἀθηναίοις ταχυβέλοισι,
 Ὡς κωμῶδαι τὴ πόλιν ἡμῶν ἢ τὸ δῆμον κερυβεῖζεν,
 Ἀποκείνεσθαι δεῖται νυνὶ πρὸς Ἀθηναίους μεταβέβησ.
- 635 Μήδ' ἴδουσθαι θωπλομένης, μήτ' εἶνα χαυμοπολίτας.
 Πρέτερον δ' ὑμᾶς οἱ ὠρέσθεις ἀπὸ τῶ πόλεων ἐξαπατῶντες,
 Πρῶτοι μὲν ἰοσεφάνης ἐκάλειν κἀπειθὴ τῆτό τις εἶπη,
 Εὐθύς ἄρα τὴς τεράνης ἐπ' ἄκρον τῶ πυγιδίῳ ἐκάθησε.
 Εἰ δέ τις ὑμᾶς ὑποθωπύσας, λιπαρὰς κελύσειεν Ἀθήνας,
- 640 Εὔρε τὸ πᾶν ἂν ἄρα τὰς λιπαρὰς, ἀφύων πιμὴν θειάφας.
 Ταῦτα ποιήσας, πολλὰν ἀγαθὰν ἀπὸ ὑμῶν γενήσῃ,
 Καὶ τὴς δήμους ἐν ταῖς πόλεσιν δείξας, ὡς δημοκρατῶν.
 Τοιγάρτοι νῦν ἐν τῶ πόλεων τὸ φόρον ὑμῶν ἀπάργοντες
 ἤξουσιν ἰδεῖν ἐπιθυμῶντες τὸ ποιητῶν τὸ ἀείρον,
- 645 Ὅτις παρεκιδύνησεν Ἀθηναίους εἰπεῖν τὰ δίχαια.

Οὔπω

vf. 627. Ἄλλ' ἀποδύσας] *Deponentes vestimenta*. Metaphora, ut Scholiastes ait, ab athleticis, qui nudi defecabant in arenam. In *Lysistrata* vf. 613. ἀλλ' ἰταποδυόμενος, ἀδραστεῖ, τῶ πρῶτῳ. ubi vide Notam.
 vf. 628. Ἐξ ἔγχε] In hac Parabasi respondet Poeta illis, qui ipsum incusaverant, quod nimis licenter traduceret civitatem in Comoediis suis: dicitque, tantum abesse ut id vitio ipsi vertendum sit, ut potius laudem maximam, etiam apud exteros, mereatur.
 vf. 630. Διαβαλλόμενος] A Cleone praecipue fuit accusatus; supra, vf. 501. εἰ γὰρ με καὶ νῦν διαβαλεῖ Κλέων, τῶν εἰσὶν ἀφῶντων τὴν πόλιν κακῶς λέγων.

Ibid. Ταχυβέλος] In *Equitibus* vf. 1051. ad *Populum*: *Κερυπεῖζεν κακῶς*.

vf. 634. 635. Μὴ λίαν ἐξαπατᾶσθαι, μήτ' ἴδουσθαι θωπ.] In *Equitibus* vf. 1111. ad *Populum*: ἀλλ' ἰταπαύω, ἢ, θωπυόμενος, τι χείρεις, κελύσειεν.

vf. 637. Ἰοσεφάνης] In *Equitibus* vf. 1326. ὁ ταῖς λιπαρὰς, καὶ ἰοσεφάνης, καὶ ἀμύζωντος Ἀθήνας, quem locum indicavit Cl. Kullernus.

vf. 638. Ἐπ' ἄκρον τῶν πυγιδίων] *Sophocles*: Ἡ πικραῖς ἂν μητρὸς εὐγενὲς ἀπο, Ἐπὶ ἐκόμεναι, κἀπ' ἄκρον ὠδοπόρου. *Utiq; tu, si educatus fores a matre nobili, Grandia loquereris, & elato inscderes.* Quem locum citat Scholiastes.

COMMATIUM CHORI.

CHOR. Homo iste vincit argumentis, & populum inducit,
Ut ei probentur induciae: sed accingamus nos ad anapaestos recitandos.

PARABASIS CHORI, VERSUUM XXXI.

- Ex quo choris comicis noster Poëta animum appulit,
Nondum prodiit, ut ad spectatores diceret, se esse ingeniosum.
- 630 Quoniam autem falso accusatur ab inimicis apud Athenienses praecipites
consilii,
Quasi civitati maledicat & populum contumelia afficiat;
Opus est ut respondeat illis, apud Athenienses mutare solitos consilia.
Dicit autem Poëta se a vobis merito magni aestimandum esse,
Cujus ope factum, ut non amplius patiamini vobis verba dari a legatis alienis,
- 635 Nec adulatoribus delectemini, nec remisse Remp. administretis.
Antehac autem legati, qui ex urbibus aderant, si vellent vos decipere,
Primo violis coronatos vocabant vos: & ubi hoc aliquis dixisset,
Statim propter coronas e violis, in summis natibus sedebatis:
Tum si quis vobis subblandiens diceret: ô nitidae & pingues Athenae;
- 640 Is optime rem gesserat, quia pingues dixerat, quasi apuas pinguedine perunxisset:
Haec quia fecit Poëta nuper, multorum bonorum causa vobis extitit,
Tum etiam ostendit, plebem sociarum civitatum a nostro populari imperio regi.
Itaque jam ex urbibus tributum vobis adducentes
Aderunt, videre cupientes poëtam hunc praestantissimum,
- 645 Qui ausus est Atheniensibus dicere, quod justum est.

Tam

hastes, & extat in Ajace vl. 1238. ubi Scholiastes ad illud κρητὸν ἄκρον scribit: ἰσὶν ἄκρον δακτύλων ἵστων χαρμῶν in extremis pedum digitis incedores elatus & superbiens. Est autem proverbium, ut notat Comici Scholiastes, quo alludit Comicus.

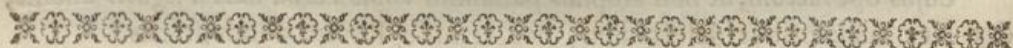
vl. 639. Λιπαροί Athenae dicebantur λιπαροί, pingues, vel propter opulentiam, vel propter olivas; Euripides in Troadibus vl. 799. πρώτον ἰδὲ κλάδον, γλαυκὰς Ἀθάνας ἔρῳνον σέβανον, λιπαροὶσι νόσμον Ἀθήνας. Primum (Salamis Atticae vicina insula) ostendit ramum, caestras Minervae coelestem coronam, Pinguis decus Athenis. Idem in Alceide vl. 452. λιπαροὶ τ' ἐν ἰσθμῶν Ἀθήνας. Pin-

guibus & beatis in Athenis.

vl. 640. Ἀφίον τιμὴν] Apuarum honorem dicit esse τὸ λιπαρόν quia nempe bene unctas solerent eas esse; Aristophanes in Tagenitiis: ἀλλ' ἀφίον μὲν παρατάταμαι γὰρ τὰ λιπαρὰ κἀφίων. Ita hunc locum citat Athenaeus III. p. 96. sed Comici Scholiastes aliter ad praesentem, in Acharn. locum.

Ibid. Πηγάδας] Xenophon II. Apomn. Θεμιστοκλῆς δὲ, πῶς ἰπταίνοσ' τὴν πόλιν φιλεῖν αὐτόν; μὰ Δί' ἐκ ἰπταδῶν, ἀλλὰ πηγάδας τὴν ἀγαθὴν αὐτῆ. Themistocles vero quomodo effecit, ut civitas ipsum amaret? Profecto non incantationibus usus est, sed addidit ei aliquid boni.

- Οὔτω δ' αὐτῆ φεῖ τὸ λῆμα ἤδη πόρρω κλέῳ ἦκε,
 Ὅτε καὶ βασιλεὺς, Λακεδαιμονίων τ' ἀρεσθείαν βασιανίζων,
 Ἡρώτισε φράσα μὲν αὐτὸς, πότεροι ταῖς ναυσὶ κρατῶσιν·
 Εἶσα δὲ τῆτον τ' ποιητῶν, ποτέρως εἶποι χακὰ πολλά.
 650 Τῆτος γὰρ ἔφη τῆς ἀνδρείας πολὺ βελτίως γεννηθῆς,
 Καὶ τῶ πολέμῳ πολὺ νικήσιν, τῆτον ξύμβουλον ἔχοντα.
 Διὰ τῆδ' ὑμᾶς Λακεδαιμόνιοι τ' εἰρήνῃ περὶ χαλεπῆ,
 Καὶ τ' Αἴγωναι ἀπαιτῆσι, καὶ τ' ἦσθε μὲν ἐκείνης
 Οὐ φροντίζουσ', ἀλλ' ἵνα τῆτον τ' ποιητῶν ἀφέλων].
 655 Ἄλλ' ὑμεῖς τοὶ μήποδ' ἀφήσιν, ὡς κωμωδῶσι τὰ δίκαια.
 Φησὶν δ' ὑμᾶς πολλὰ διδάξαν ἀγάθ', ὡς θ' ἀδύνατος εἶναι,
 Οὐ θωπύων, εἴθ' ὑποτεινῶν μισθὸς, εἴτ', ἐξαπατῶντων,
 Οὔτε πανουργῶν, εἴτε κατάρτων, ἀλλὰ τὰ βέλτερα διδάσκων.
 Πρὸς ταῦτα Κλέων καὶ παλαμάδῳ,
 660 Καὶ πᾶν ἐπ' ἐμοὶ τελευτήσω.
 Τὸ γὰρ εὖ μετ' ἐμῆ καὶ τὸ δίκαιον
 Ζύμματα ἔσται, καὶ μήποδ' ἄλλω
 Περὶ τ' ἄλλῳ ὦν, ὡς φησὶ ἐκείνῳ,
 Δειλὸς καὶ λαχοκαταπύγων.

ΩΔΗ ΚΑΙ ΣΤΡΟΦΗ ΚΩΛΩΝ ια'.

- 665 ΧΟΡ. εὔρο Μῆσ', ἐλθέ φλεγυρὸν πύρρος ἐ-
 χροσά μὲν, ἐντοῖσ' Ἀχαρική,
 Οἷον ἐξ ἀνδράκων περὶναιον
 Φέφαλλ' ἀνήλατ', ἐρε-
 θίζόμεν' ἐρεῖα ριπίδι,
 670 Ἦνικ' ἐπανθρακίδες ὡς φρακείδουαι·
 Οἱ δὲ θασίαν ἀνακυκλῶσι λιπαράμυξαι.

οἱ

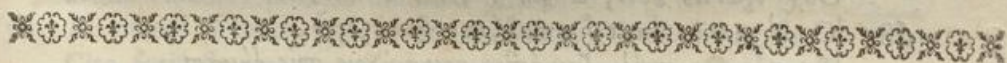
v. 647. Ὅτι καὶ] Ita Edd. pristinae; non ἔστι καὶ.
 Ibid. Βασίλει] Rex Perfarum; supra, v. 61. οἱ πα-
 γὰ βασιλῆος πρῶτος.
 v. 654. Ἴνα τῆτον τὸν ποιητῶν ἀφέλωνται] Athenienses
 expulsi Aeginetis, in eorum intulam colonos misce-
 runt, agrosque forte distribuerunt; inter eos qui forti-
 tionis essent participes, fuisse hunc Poëtam dicit Scho-
 liastes: qui etiam docet haec de Callistrato, non autem
 de Aristophane esse intelligenda. Constat autem per
 Callistratum docuisse Comicum nostrum Comoedias initio,
 & per Philonidem.
 v. 657. Ὑποτίων] Edd. pristinae ὑποτίων per jota

mudum.

v. 658. Ὅτι κατάρτων] Scholia: εἰ κατάρτων ὑμᾶς
 τοὺς ἐπαίνοισι ὡς φοτᾶ. Non rigans vos laudationibus tanquam
 plantas.

v. 659. Πρὸς ταῦτα Κλέων παλαμάδῳ] Sophocles in A-
 jace v. 982. πρὸς ταῦτ' Ὀδυσσεὺς ἐν κλισίᾳ ἔμελλε. Proinde
 de Ulysses insultet in cauum. Idem in Electra v. 822. Πρὸς
 ταῦτα κενότω τις, εἰ βάρυνται. Proinde si cui hoc grave
 est, me occidat. Idem in Oedipo Tyranno v. 434. πρὸς
 ταῦτα καὶ Κρέοντα καὶ τὴν ἐμὴν σέμα προσηλάξῃ. Proinde
 Creontem & meum os contumeliosis affice. Ibid. v. 831. πρὸς
 ταῦτ' εἰ θέλεις θυμῶ δι' ἐγὼς; ἥτις ἀγρωσάτη. Proinde ex-
 can-

- Tam late autem ejus audaciae fama vagatur,
 Ut & magnus rex Perfarum, Lacedaemoniorum legatos examinans
 Quaereret ex ipsis primum, utri classe praevalerent:
 Deinde, utris poëta iste multa convicia dicat;
 650 Hos enim homines dixerat multo meliores fieri,
 Et bello longe superaturos, si ejus consiliis utantur.
 Propterea Lacedaemonii vos ad pacem invitant,
 Et Aeginam repetunt, non quod insulam illam
 Tanti faciant, sed ut poëtam hunc vobis adimant.
 655 Sed vos tamen eum ne dimittatis unquam; nam justa afferet in comoediis:
 Affirmat autem se multa bona vos docturum, ut beati fiat;is;
 Non adulando, non mercedem ostentando fautoribus, nec vos decipiendo,
 Nec fraudem faciendo, nec delectando; sed id docendo quod optimum est.
 Quare Cleo machinetur,
 660 Et quidlibet adversus me fruatur;
 Nam a meis partibus honestum & justum
 Stabit: nec unquam deprehendar
 Erga Remp. talis, qualis ille est,
 Timidus & effoeminatissimus.

ODE ET STROPHE VERSUUM XI.

- 665 **C**HOR. Huc ades Musa, quae flagrantem ignis ha-
 bes vim, acuta Acharnica,
 Qualiter e prunis ilignis
 Favilla subsilit, conci-
 tata venti secundo flamine,
 670 Quando pisciculi tosti fuerint appositi:
 Dum alii Thasium poculum plenum in orbem mittunt,

Alii

mandescit iracundiâ atrocissimâ. In Oedipo Coloneo vs. 950. πρὸς ταῦτα πρῶτος οἶος ἀν' ἑτέρας. Quare fac quod iu-
 bet.

vs. 664. Λακκακαταπύζων] In Nubibus vs. 1334. ὁ λακ-
 κήπιατι. Est autem λακκακαταπύζων idem quod καταπυ-
 ζήσιμα. Nam λακκ. & λακκ., utrumque enim dicitur,
 in compositione eam vim quandoque obtinet; Sic
 in λακκώπιατι, de quo ad Alciphronem Lib. 1. Epist. 9.
 vs. 667. Οἶος] Tanto impetu veni, Musa carbonaria,
 quanto favilla surgit vento agitata. Erant autem
 Acharnenses carbonarii, ut dixi.

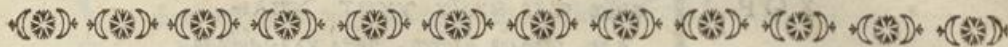
vs. 669. Οἶση μπίδι] Vox μπίδι occurrit infra vs. 388.

Pindarus Nemeorum III. Ἑυλασσίας ἀέμων ἱπταῖσι πικ-
 ρήσις. Marini ventorum flatibus missis. Comicus de ven-
 to, qui excitatur flabello, loquitur, quasi de vento navi-
 gantibus secundo. Describit autem ignem luculentum.

vs. 670. Ἐπιπυρκαῖδες] Scholia: καπνοὶ ἰχθῆος ἴπιοι, πύζα
 δὲ τὰ ἐπὶ ἀνθρώποις ἐπὶ πύζα, ἀνθρακίδες ἰπιδῶν. Pisciculi
 minuti, tosti. Omnia quae in prunis torrentur, vocabantur ἀν-
 θρακίδες.

vs. 671. Θασίαν ἀτακιδῶσι διαπυρκαῖτικα] Scholias-
 tes: φάλαν θασίαν οἶνον πεπυρκαῖτικον. Pysalam Thasio vino rebu-
 tam. Perinde est, utve κλέικα subacidias sive οἶνον.
 Hanc vocat διαπυρκαῖτικα i. e. nitide & pulchre coronatam
 i. 2.

Alii pinfunt cibos; sic *δ* *Musa*
 Veni, rapidum carmen,
 Intensum, agreste sonans,
 675 Tecum ferens, ad me popularem tuum.

EPIRRHEMA VERSUUM XVI.

Oclonarii Trochaici Catalectici.

CHOR. Nos senes vetusti civitatem incusamus;
 Non enim pro dignitate rerum a nobis in praeliis navalibus gestarum
 Alimur in senectute; sed acerba perpetimur a vobis:
 Qui, quando nos senes litibus implicaveritis,
 680 Ab oratoribus adolescentibus finitis ludibrio haberi nos,
 Qui nihil fumus, & muti, amissa voce,
 Quibus pro Neptuno tutore est baculus:
 Stamus autem murmurantes apud lapideum tribunal,
 Nihil videntes praeter umbram juris;
 685 At orator juvenis, qui secum meditatus est causas agere,
 Cito ferit senem rotundis, quae copulat, verbis:
 Deinde protractum interrogat, tendiculas verborum erigens,
 Hominem Tithono aequalem lacerans, turbans, vexans;
 At iste prae senectute labia contrahit; deinde multam debens abit:
 690 Deinde singultit & lacrymat, & ad amicos dicit:
 Quo mihi libitina erat emenda, hoc multatus abeo.

AN-

que sunt loquaciores; Euripides in Hercule Furente vf. 229. — πρὸς ἡμ' ἀσθενῆ φίλον δεδούκατ', ἰδὼν ὅντα πλὴν γλώσσοι φέρον. ῥώμην δ' ἐκλλύουσι, ἢν πρὶν εἰχόμεν. Τῆμα δὲ πρῶμα γῶμα. — Ad me imbecillum amicum Respici- tis, qui nihil sum nisi linguae strepitus; Defecerunt enim vires, quas prius habuimus. Et prae senectute tremula sunt membra. Sed Comicus convenienter suae hypothesei senes istos hoc dicere facit; vult enim juniores Rhetoras perstringere, qui in foro vexent imperitos dicendi.

Ibid. Παρῆνοι καὶ ἀρχαῖοι. κριτικὸς γὰρ παρῆνοισθαί λέγομεν αἰὲν ὅς ται τὰς γλωσσίδας δῆμιονες. Per metaphoram a vetustis tibiis & iustitibus; proprie enim tibiias Graeci dicunt παρῆνοισθαί illas, quibus lingulae sunt fractae.

vf. 682. Οἱ Πρωσιδῶν Ἀσράδου. Alludit ad voces πρῶσι & ἀσράδου. Quasi dicat: ὡν τοῖς πρῶσι ἀσράδου βακίη. quorum pedibus firmamentum est baculus. Dicit autem Scholiastes apud Athenienses coll Neptunum Αἰσφάλιου, ἢ ἀσράδου πλάσσειν. ut tuto navigent. Supra ad vf. 509. dicebat etiam Neptunum Tacnarium a Lacedaemoniis estitum, esse Αἰσφάλιου. Vide locum Heliodori, quem

citavi ad Plumum vf. 1156.

vf. 683. Τῶν λίθων. In Equitibus vf. 952. ἐπι πέτρας δὴ μακροῦν, ubi vide Notam.

vf. 686. Ἐς τὰ χεῖρα. Scholiastes monet ita dici, ut ἔς καὶ χεῖρα. scilicet γράσειν, ut v. g. apud Aeneam Sophistam Epist. ultima: ὡσπερ ἐν ἡντι ἑσπέρῳ τὴν Ἑλίον εἰς καὶ χεῖρα γράσειν, τὴς κεφαλῆς ἐπιλάβοτο. ut si pictor aliquis Helenam eleganter pingens, oblioscatur capitis. Idem autem est ἔς τὰ χεῖρα quod adverbium ταχέως. sic ἔς ὑπέλειαν & πρὸς ὑπέλειαν idem quod ὑπελάω. in Avibus vf. 836. ἔς ὑπέλειαν χεῖρὶ συγγεγραμμένη, ubi vide Notam. Vide etiam ad Ranas vf. 1029.

vf. 687. Σκανδαλίδια. Sunt Scandala, ligna quaedam incurva in mutcipulis, sive tendiculis; ut colligitur ex Scholiaste: & ex Hefychio, in σκανδαλίδιας.

vf. 688. Αἰσρα Τηθιόν. Nota est fabula de senectute Tithoni; sic Ἰαπετός in Nub. vf. 997.

vf. 691. Σπὸν πρίασθαι. In Lysistrata vf. 602. σπὸν ἀθήσει. Dicit tantum pecuniae non superesse, ut loculum ad sepulturam sibi emere possit; in Pluto vf. 556. καταλίθει μὲν τὰ σπῶνα.

ΑΝΤΩΔΗ ΚΑΙ ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ ΚΩΛΩΝ 14'.

ΧΟΡ. Ταῦτα πῶς εἰκότα γέροντ' ἀπολέ-
 σι, παλιὸν ἄνδρα, αἰεὶ κλεψύδραν,
 Πολλὰ δὲ ξυμποήσαντα, ἔ
 695 Θερμὸν ἀπομορξάμενον
 Ἄνδρ' ἀγαθὸν ὄντα Μαραθῶνι αἰεὶ ἢ πλίην.
 Εἶτα Μαραθῶνι μὲν ὅτ' ἦμεν, ἐδιώκομεν.
 Νῦν δ' ὑπ' ἀνδρῶν πονη-
 700 ρῶν σφόδρα διακίμεθα.
 Καῖτα πρῶσαλισιόμεθα.
 Πρὸς τὰδε πῆς ἀντιρεῖ Μαρτίας;

ΑΝΤΕΠΙΡΡΗΜΑ ΣΤΙΧΩΝ 15'.

Τετράμετροι Τροχαϊκοὶ Καταληκτικοί.

Τῶ γ' εἰκὸς ἄνδρα κυρτὸν, ἠλίκην Θεκυδίδει,
 Ἐξολέει συμπλακέντα τῇ Σκυθῶν ἐρημίᾳ,
 705 Τῶδε τῶ Κηφισοδήμῳ, τῶ λάλῳ ξυσηγέρῳ;
 Ὡς ἐγὼ μὲν ἠλέησα, καὶ ἀπομορξάμην, ἰδὼν
 Ἄνδρα φρεσὺτί μ' ὑπ' ἀνδρὸς τοξότου κυκώμενον,
 Ὃς μὰ τὴν Δήμητ' ἐκείνῳ ἠνικ' ἦν Θεκυδίδης,
 Οὐδ' εἰ αὐτίκ' ἦν Ἀχαιῶν ῥαδίως ἠνεχετο.

Ἄλλ'.

vf. 693. Πρὶ κλεψύδραν] Hic commatis nota ponenda est, ut habet editio Farrei. Non enim dicit Chorus; se circa clepsydram in foro & judiciis olim fudasse; sed in bello; nunc autem indigne circa clepsydram, in foro & judiciis, a junioribus oratoribus pessundari. Dabatur autem certum tempus Rhetoribus, quo erat perorandum, & id metiebantur effluxu aquae ex vasculo, quod clepsydra dicebatur.

vf. 695 & seq. Ἀπομορξάμενον — ἰδὼν] Alciphron Epist. 34. Lib. I. τὸν ἰδρῶτα ἀποξάμενον. sudorem abstergens. vf. 698. Μαραθῶνι] Hic sine praepositione ἰν, quam Scholiastes deficere ait; nempe ut apud Thucydidem Lib. I. in Oratione Legatorum Atheniensium: φάμιν γὰρ Μαραθῶνι τε μοίετι προκρινύμεσαι τῶ βαρβάρῳ, καὶ &c. Prae-

dicamus enim nos solos in Marathonē pro Graecia discrimen belli subisse contra Barbaros; at in Equitibus vf. 777- exprimitur illa praepositio: ὡς διεξήρισται περὶ χόρας ἐν Μαραθῶνι.

Ibid. Ὅτ' ἦμεν] Vel ita constituitur: ὅτ' ἦμεν Μαραθῶνι, cum essemus in Marathonē; vel simpliciter ὅτ' ἦμεν, cum essemus: quasi grandaevi senes iam non amplius sint, & vivunt: similiter in Lystrata vf. 667. ubi Chorus fingitur esse adhuc ex illis, qui Hieriam Tyrannum oppugnarunt: οἵπερ ἐπὶ Αερίδῳ ἦσαν, ὅτ' ἦμεν ἔτι. Hic in Acharn. vf. 680. καὶ εἰν ἔτας. In Pluto vf. 1034. ad vetulam: κῆν δὲ γ' αἰεὶ ἐτι ζῆν σ' οἴται.

Ibid. & 700. Ἐδιώκομεν — διακίμεθα] Priore loco de fugatione hostium; posteriore de litibus forensibus: dicitur

- 710 Verum luctatu quidem primum vicisset Euathlos decem:
 Clamore autem & vociferatione superasset ter mille fatellites;
 Tum sagittis confixisset ipsius patris sui cognatos.
 Sed quoniam non finitis nos fenes somnum capere,
 Decreto publico causas judicarias inter se separate, ut fit
- 715 Seni fenex & edentulus caufidicus;
 Junioribus autem cinaedus aliquis, & loquax, qualis Cliniae F.
 Quin etiam hinc expellere oportet, & si fugiat quispiam, multare:
 Atque istud juvenem a juvene, senem a sene perpeti.

SCENA PRIMA.

DICAEOPOLIS SOLUS.

Senarii Iambici.

- 720 **D**IC. Isti sunt limites fori mei:
 In hoc foro versari Peloponnesiis
 Licet & Megarenfibus & Boeotiis,
 Ut mihi vendant, Lamacho autem non.
 Curatores autem rerum venalium constituo
 Tres forte lectos, lora autem ex lepris capio.
- 725 Huc neque sycophanta ingrediatur,
 Nec alius qui Phasianus est homo.
 Ego autem columnam, juxta quam inducias pepigi,
 Accersam, ut eam collocem conspicuam in foro.

esse fit; juvenem a juvene; non autem juvenem a sene, nec senem a juvene. Qui sensus est ineptus. Itaque in istis duobus versibus refertur versionem Frischlini; quamvis a verbis Comici alienam.

vf. 719. Ὀποι] Hic jam ostenduntur commoda Pacis. Prodit autem Dicaeopolis, cui pax est cum Lacedaemoniis & eorum Sociis.

vf. 720. Ἐνταῦθα ἀγοράζω] Supra, vf. 623.

vf. 722. Ἐδ' ὄντι] Ad Pluam vf. 1001.

vf. 724. Ἐκ Λεπρεῶν] Lepreum est urbis nomen. Dat

autem Agoranomis, qui scuticas solebant gestare, lora Lepreatica; quia Megarenfes, de quibus paulo ante meminerat, erant leprosi, ut ait Scholiastes. Ludit ergo in vocibus λεπροὶ & Λεπρεῶν. Vide in Avibus vf. 149.

vf. 726. Φασιανός] Alludit ad etymologiam vocis σικυφάντης a φαίνω, de quo infra vf. 819.

vf. 727. Τὴν στήλην] Qui foedus iniissent, erigebant columnas, in quibus describebatur formula foederis.

vf. 728. Μίστυμι] Sic μιστίναι ἀλετριῶνοι in Pace vf. 272. Vide ad Equites vf. 602.